

Quickscan sociale veiligheid van de Amstelcampus in Amsterdam

Eindrapportage

Nicole Smits
Tobias Woldendorp

Quickscan sociale veiligheid van de Amstelcampus in Amsterdam

Eindrapportage

Amsterdam, 11 juli 2007

Nicole Smits
Tobias Woldendorp

Inhoudsopgave

1	Vooraf	3
2	Kohnstammhuis e.o.	5
2.1	Evaluatie advies uit 2004	5
2.2	Aanvullende aanbevelingen	7
3	Wibautgebouw e.o.	10
3.1	Evaluatie vorig advies	10
3.2	Aanvullende aanbevelingen	12
4	Conclusie	14

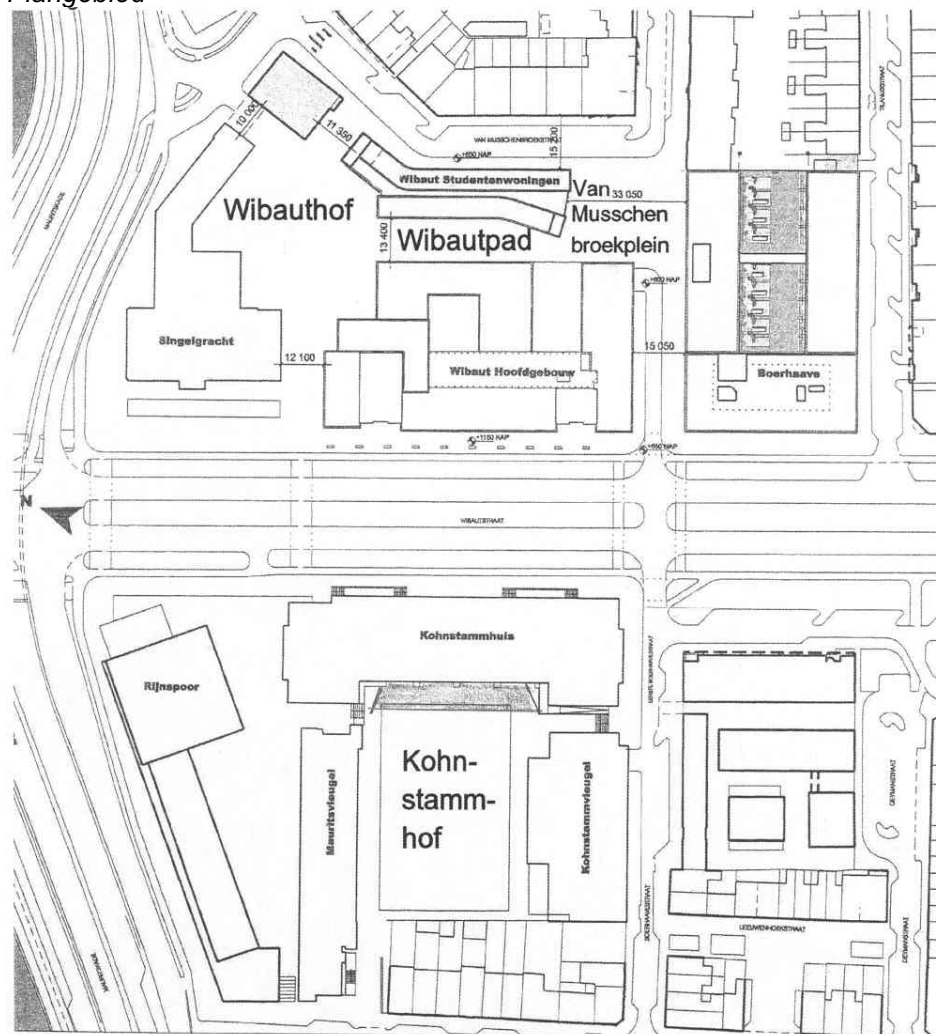
1 Vooraf

De opdracht

In 2004 heeft DSP-groep een rapportage opgesteld, die als onderlegger heeft gediend voor de paragraaf over veiligheid en beheer in het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Amstelcampus. Nu de plannen voor het project Amstelcampus worden ingediend voor de artikel 19 procedure, is een terugblik op dat advies wenselijk, als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing.

In deze rapportage wordt getoetst of de aanbevelingen die in 2004 zijn gedaan op een goede manier verwerkt zijn in de huidige plannen. Daarnaast zijn extra adviezen gegeven, om de sociale veiligheid¹ verder te vergroten. De sociale veiligheid in de openbare ruimte staat daarbij centraal, evenals de overgangszones tussen binnen en buiten.

Plangebied

Noot 1 Sociale veiligheid is: het gevoel van veiligheid en de afwezigheid van criminaliteit.

Het advies uit 2004 had met name betrekking op het Kohnstammhof, het Wibauthof, het Wibautpad en het Van Musschenbroekplein. Ook in onderhavige rapportage staan deze buitenruimten centraal, samen met de daaraan grenzende gebouwen.

Leeswijzer

Beide kanten van de Wibautstraat komen in aparte hoofdstukken aan bod. Hoofdstuk 2 draait om de westkant van de Wibautstraat (Kohnstammhuis en omgeving) en hoofdstuk 3 om de oostkant (Wibaut Hoofdgebouw en omgeving). Per gebied wordt eerst het advies uit 2004 geëvalueerd en daarna worden aanvullende/nieuwe adviezen gegeven. De hoofdlijn van de bevindingen wordt in hoofdstuk 4 weergegeven.

2 Kohnstammhuis e.o.

2.1 Evaluatie advies uit 2004

In onderstaande tabel is het huidige plan beoordeeld aan de hand van de adviezen uit 2004. De beoordeling wordt in kleurcodes samengevat.

Legenda		Akkoord
		Akkoord voor dit planstadium (nog aanbevelingen uit 2004 voor verdere uitwerking)
		Akkoord voor dit planstadium (met nieuw advies, door nieuwe inzichten in het ontwerp)
		Niet akkoord (reden wordt vermeld)

Advies uit 2004	Beoordeling plan 2007 o.g.v. advies uit 2004	Nog openstaand advies (van 2004)
Ontwerp-aanbevelingen Kohnstammhof		
1) Richt de Kohnstammhof zoveel mogelijk in als openbare recreatieve route met een parkachtige sfeer, maak de route zoveel mogelijk deel van het al aanwezige routestelsel in de omringende buurt.	 - Inrichting van hof nog niet bekend. - De hof is openbaar toegankelijk op beperkte tijden. Vanwege deze keuze wordt <u>nieuw advies</u> gegeven: punt 1 in par. 2.2)	
2) Maak de toegangen zo breed mogelijk, overbouw ze niet of op een hoogte groter dan 6 meter en maak de hellingen naar het hogere niveau van het binnenhof (het hoogteverschil is 1.50 meter) zo geleidelijk mogelijk.	 Toegangen zijn zo breed mogelijk en zonder overbouwingen. Hellingenbanen zijn zo vlak mogelijk. (zie <u>nieuw advies</u> : punt 2a en 2b in par. 2.2)	
3) Maak bij het begin van de hellingbaan in de gevels voorzieningen waarmee afsluitbaarheid achteraf gemakkelijk kan worden gerealiseerd, wanneer dit toch gewenst wordt. Leg de recreatieve route op een gepaste afstand van de gevels (richtlijn: 10 meter), zorg op plaatsen waar dit niet kan (bijvoorbeeld bij de toegangen tot het binnenhof) dat er geen privacy-gevoelige functies aan de gevel liggen.	 - Afsluitingen worden direct aangebracht. - Geen privacy-gevoelige functies aan binnenhof. - Risico op inblik wordt beperkt d.m.v. beplanting of scherm, in overleg met de buurt. (zie <u>nieuw advies</u> : punt 3 in par. 2.2)	
4) Richt de ruimte robuust en neutraal in. Denk bijvoorbeeld aan gras, stenen of tegels voor de verharding, bomen en enkele banken.	 - Inrichting nog niet bekend.	- Advies aanhouden.
5) Zorg voor goede, maar wel sfeervolle verlichting. Entreegebieden extra verlichten en de toegangen bouwkundig extra zwaar beveiligen (dit is immers voor inbrekers de eerste barrière, zolang de hof niet afsluitbaar is).	 - Inrichting nog niet bekend.	- Zorg voor goede, maar wel sfeervolle verlichting. (Extra verlichting bij ingang kan vervallen door afsluiting.) (zie verder <u>nieuw advies</u> : punt 5 in par. 2.2)
6) Kies wat betreft de zitbanken voor een niet-zwerversvriendelijk type.	 - Inrichting nog niet bekend.	- Advies aanhouden.
7) Zorg voor een optimale overzichtelijkheid, blokkeer zichtlijnen in geen geval door obstakels of struiken, maak	 - Twee nissen waren fysiek niet te voorkomen. (zie <u>nieuw advies</u> : punt 7 in par. 2.2).	

geen nissen in de bebouwing, maar houdt de gevel zo vlak mogelijk.			
8) Werk niet met lossen stenen, keien of grind (dit zijn objecten die gereedschap kunnen worden voor inbrekers of vandalen). Zet langs de gevels prikstruiken, om deze te beschermen tegen inbraak, vandalisme en graffiti.		- Inrichting nog niet bekend. - I.v.m. afsluitbaarheid kan advies uit 2004 bijgesteld worden: <u>nieuw advies</u> : punt 8 in par. 2.2.	
Beheeraanbevelingen Kohnstammhof			
9) Voor de <i>Kohnstammhof</i> wordt geadviseerd hier geen afsluitbare ruimte van te maken. De uitgangspunten voor de openstellingstijden zijn hier: dag en nacht open, ook gedurende weekeinden en vakanties van HvA. Dus: ruimere openingstijden dan de HvA. Alleen indien in praktijk blijkt dat de algemene openstelling niet te handhaven is (teveel overlast, schade, vervuiling, etc.), dan zou het gebruik van deze ruimte dienen te worden omgezet in openingstijden gelijk aan die van de HvA.		- Openingstijden worden preventief al beperkt (minder ruim dan geadviseerd).	
10) De Kohnstammhof krijgt geen hekken, hier hoeft dus niets te worden geregeld voor het openen en sluiten van de hekken, het uitdelen van pasjes etcetera.		- Er komen wel hekken.	- Door afsluiting is advies uit 2004 voor Wibauthof van toepassing: laat één instantie de poorten openen en sluiten. Bij voorkeur geen sleutels uitgeven aan anderen (bijv. bewoners). Ook <u>nieuw advies</u> : punt 10 in par. 2.2.
11) Regelmatige surveillance door portiers, stadswachten en/of politie. Onregelmatigheden melden op een centraal punt, bijvoorbeeld bij de portier van het betreffende gebouw. Regelmatig overleg tussen de portiers, hun management en eventuele andere toezichthoudende diensten.		- Toezicht nog niet bekend.	- Advies aanhouden.
12) Portiers zicht geven op het binnenhof, door een directe zichtlijn of door het plaatsen van camera's die via een monitor uitleesbaar zijn bij de portier.		- Vanaf de portiersloges in Leeuwenhoekgebouw is zicht op hof. - Vanaf portiersloge in Mauritsgebouw is ook zicht maar minder, vanwege minder open gevel.	- Gebruik camera's om zicht vanaf portiersloges op hof te vergroten.
13) De veiligheids- en beheerssituatie nauwlettend volgen. In samenwerking met politie en vertegenwoordigers van de buurt een 'monitor' opzetten, en al naar gelang opgetreden incidenten en behoeften aan meer of andere veiligheidsmaatregelen hierover beslissingen nemen.		- Monitoring nog niet bekend.	- Advies aanhouden.
14) Regelmatig schoonmaken en snel herstellen van schades.		- Schoonmaken en herstel nog niet geregeld.	- Advies aanhouden
15) Huisregels via borden bij de toegangen tot de hoven communiceren aan passanten. Duidelijk maken dat het privé ruimte is waarvan het gebruik door derden toegestaan is onder (nader te bepalen) voorwaarden.		- Huisregels ophangen nog niet bekend.	- Advies aanhouden.
16) De Hogeschool is eigenaar van de openbare ruimte, maar kan in het beheer niet zonder gemeente en hulpdiensten. Het verdient aanbeveling om de beheer-inspanning van alle partijen vooraf nauwkeurig met elkaar af te		- Afspraken over beheer nog niet bekend.	- Advies aanhouden.

spreken en te bekrachtigen in een door alle betrokken partijen te ondertekenen convenant.			
Aandachtspunten voor de openbare ruimte			
17) Voor het laden en lossen door vrachtwagens moeten handige oplossingen worden gevonden. Vrachtwagens mogen niet in de weg staan, bijvoorbeeld vlak voor de toegangen tot het binnenhof. De truck-docks waar het laden en lossen plaatsvindt, mogen geen grote gapende zwarte gaten in de gevel worden.		- Grote vrachtwagens laden en lossen in het Wibautgebouw. Vervolgtransport via de kelder van Mauritsgebouw, van Leeuwenhoekgebouw en Kohnstammhuis.	
18) Onder de gebouwen zullen fietsenstallingen komen. Om te zorgen dat deze ook echt gebruikt worden en de gebruikers een veilig gevoel geven, moeten de inritten tot deze fietsenstallingen vlakbij de hoofdentree tot het gebouw worden gesitueerd. De helling moet heel flauw zijn, zodat deze geen drempel vormt voor het gebruik.		- Routing via fietsenstalling is gebruiksvriendelijk. De hellingbaan zal flauwer aangelegd worden dan op tekening staat.	
19) Parkeergarages moeten afsluitbaar zijn. Om te voorkomen dat het erg makkelijk is om mee te glippen met auto's die de garage inrijden, is het van belang om te kiezen voor harmonicadeuren ('speedgates'). Leg deze harmonicadeuren zo veel mogelijk in het vlak van de gevel.		- Speedgates voor dagsituatie, rolhek voor nachtsituatie. - Rolhek ligt zo vlak mogelijk in de gevel.	
20) Voetgangers in- en uitgangen van parkeergarages die uitkomen in de openbare ruimte zijn kwetsbare plekken, vooral wanneer hier ook een lift uit komt. Leg de voetgangers in- en uitgangen zoveel mogelijk in de gebouwen zelf.		- Alle trappen en liften komen in gebouwen uit.	

2.2 Aanvullende aanbevelingen

Positieve punten

Voordat extra risico's en aanbevelingen worden gegeven, worden eerst enkele sterke punten vanuit de optiek van sociale veiligheid en beheerbaarheid benoemd. Die moeten bij verdere uitwerking geborgd worden.

- Dat de ingang naar de Kohnstammhof (die direct naast de ingang van de fietsenkelder ligt) van traptreden is voorzien, helpt voorkomen dat fietsen in de Kohnstammhof komen.
- Alle drie de ingangen kunnen afgesloten worden (poorten op tekening).
- De luifel begeleidt de zichtlijnen tussen twee entrees van het hof.
- Het hof kan een attractieve verblijfsplek worden voor overdag en vroege avonden, zowel voor de Amstelcampus als voor de buurt.²
- Het toegankelijkheidsconcept voor de gebouwen is goed uitgedacht.

Noot 2 Een mooi referentiebeeld is de Mariaplaats in Utrecht. Dat is de buitenplek van het conservatorium. Overdag is het een attractief plantsoen, 's avonds ligt het achter een hek. De politie fietst zo nu en dan een ronde.

Fietsenstalling

Een goede kans is de loge van de toezichthouder in de parkeergarage op -1. Deze heeft zicht op de parkeervloer, maar grenst ook aan de ingang van de fietsers.

Aanbeveling: maak de wand tussen de loge en de fietseningang transparant. (Of dat al zo is, is op de tekening niet te zien.)

De fietsenstalling is niet in z'n geheel te overzien.

Aanbeveling: laat een toezichthouder in de stalling rondlopen of gebruik camera's om de toezichthouder vanuit de loge zicht op de fietsenstalling te geven. Richt de fietsenstalling aantrekkelijk in: denk aan kleur op de wand/plafond en functionele maar ook attractieve verlichting.

Binnenterrein

In tegenstelling tot het advies uit 2004 zal de binnenhof een afsluitbare ruimte worden. (punt 1)

Aanbeveling: maak een landschapsontwerp, waarin attractiviteit belangrijk is. Zorg dat de hof overdag en in de vroege avonden een 'pocket of splendid isolation' wordt, een aangename verpoosplek, waarbij mogelijk zelfs water een rol kan spelen. Attractief en goed beheerd. Daarmee vervalt het advies uit 2004 om defensieve beplanting (prikkelbosjes) en geen losse materialen in te zetten. (punt 8) Gebruik wel vandalismebestendige materialen, maar met een positieve uitstraling.

Tussen de woningen aan de Swammerdamstraat en het binnenterrein staat een strook met bomen, die enige afstand scheidt tot de woningen en inkijk vermindert.

Aanbeveling: versterk het anti-inkijk-effect door (op het niveau van het binnenterrein) een haag of hek met klimplanten te plaatsen onder de boomkruinen. (punt 3)

Die afstandsstrook op zich is positief om overlast voor de woningen te voorkomen. De toegankelijkheid van het gebied is echter een risico. De strook ligt 2,3 tot 2,6 meter lager dan het binnenterrein. Het lijkt geen functie te hebben, behalve als vluchtroute. Er is weinig zicht op, maar is wel toegankelijk vanaf de straat. Het is aannemelijk dat mensen (met goede of slechte bedoelingen) de doodlopende slurf inlopen. (punt 2a)

Aanbeveling: sluit deze strook direct bij de splitsing tussen hellingbaan en ingang van vluchtroute af. Zorg er uiteraard voor dat het hek in de vluchtrichting te openen is.

In het advies uit 2004 is al geadviseerd om ervoor te zorgen dat er één instantie is die de afsluiting regelt.

Aanbeveling: openstelling en sluiting tussen circa een half uur voor de eerste colleges en een half uur na de laatste colleges. Als toch meerdere instanties een sleutel moeten krijgen, maak de hekken dan zelfsluitend. (punt 10)

De toegang naar het binnenhof vanaf de Swammerdamstraat heeft een hellingbaan. Die oogt vrij steil. (punt 2b)

Aanbeveling: zorg dat de hellingbaan niet steiler is dan 1:20 (toegankelijkheids).

Op de grens tussen hof en bebouwing liggen twee nissen. In 2004 is al geadviseerd om dergelijke nissen te voorkomen, maar inmiddels is gebleken dat dat niet mogelijk is.

Aanbeveling: houd nissen in het beheer goed in de gaten; voorkom verwaarlozing en vervuiling en pas dagelijks nat beheer toe. (punt 7)

Overige aanbevelingen:

- *Zorg ook voor gelijkmatige verlichting. (punt 5)*
- *We zijn er voorstander van op de hoven cameratoezicht toe te passen. Leg tijdens de bouw al loze leidingen hiervoor aan, zodat later relatief eenvoudig het camerasysteem aangelegd kan worden.*

3 Wibautgebouw e.o.

3.1 Evaluatie vorig advies

In onderstaande tabel is het huidige plan beoordeeld aan de hand van de adviezen uit 2004. De beoordeling wordt in kleurcodes samengevat.

Legenda		Akkoord
		Akkoord voor dit planstadium (nog aanbevelingen uit 2004 voor verdere uitwerking)
		Akkoord voor dit planstadium (met nieuw advies, door nieuwe inzichten in het ontwerp)
		Niet akkoord

Advies uit 2004	Beoordeling plan 2007 o.g.v. advies uit 2004	Nog openstaand advies (van 2004)
Ontwerpaanbevelingen Wibauthof		
1) Richt de ruimte in als een route waar het aangenaam is maar waar je iets meer je best voor moet doen om er te komen dan de kortste route buitenom (trappen, bochten in het routebeloop).		- Inrichting van hof nog niet bekend. - Omdat de hof in ieder geval aanvankelijk niet afsluitbaar gemaakt wordt, is het juist beter dat het zo overzichtelijk mogelijk wordt (dus afwijkend van advies uit 2004).
2) Zorg voor een sfeer waarin de passant zich 'binnen' voelt, te gast bij de eigenaar (de Hogeschool).		- Inrichting nog niet bekend. - Advies aanhouden
3) Regel de afsluitbaarheid met sierlijke hekken of met deuren (bijvoorbeeld hardglazen schuifdeuren) en plaats deze zo veel mogelijk in het vlak van de gevel (dus niet terugliggend).		- Idee is om het hof in ieder geval aanvankelijk niet afsluitbaar te maken. Stedenbouwkundig gezien is het een gebied dat zich meer leent voor openbare ruimte. Als daartoe aanleiding is, kan alsnog tot afsluitbaarheid worden overgegaan.
4) Kies wat betreft de zitbanken voor een niet-zwerversvriendelijk type.		- Inrichting nog niet bekend. - Advies aanhouden
5) Zorg voor een optimale overzichtelijkheid, blokkeer zichtlijnen in geen geval door obstakels of struiken, maak geen nissen in de bebouwing, maar houdt de gevel zo vlak mogelijk.		- Trappenhuis staat in zichtlijn, maar is niet massief. Uitwerking van advies uit 2004: - Maak het trappenhuis zo transparant mogelijk: zo open mogelijke wanden en trap. - Geen nissen in de rooilijn op maaiveld van Singelgrachtgebouw en Wibaut studentenwoningen.
6) Werk niet met lossen stenen, keien of grind (dit zijn objecten die gereedschap kunnen worden voor inbrekers of vandalen).		- Inrichting nog niet bekend. - Advies aanhouden
7) Zet langs de gevels prikstruiken, om deze te beschermen tegen inbraak, vandalisme en graffiti.		- Inrichting nog niet bekend. - <u>Nieuw advies</u> : punt 7 in par. 3.2.
Beheeraanbevelingen Wibauthof		
8) Voor de Wibauthof wordt geadviseerd hier een afsluitbare ruimte van te maken, met een semi-privaat karakter.		- Wibauthof wordt aanvankelijk niet afsluitbaar, als nodig kan later tot afsluiting besloten worden. Vanwege de aanwezige functies aan het hof wordt dit idee positief beoordeeld (mits goed gemonitord: zie hieronder).
9 a) De openstelling van een hof in een		- Beheer door HvA - Als in tweede instantie tot afslui-

stedelijke omgeving zoals deze werkt het best indien één instantie verantwoordelijk is voor het openen en sluiten van deze hekken, te weten de eigenaar dan wel beheerder van de gebouwen rondom de hof. Deze instantie (in dit geval de HvA) wijst bij voorkeur dan weer één persoon aan voor deze taak. In de meest voorkomende gevallen zal de portier van de HvA de hekken open en dicht moeten doen. Echter, indien een hof ook buiten openingstijden van de HvA open en dicht moet worden gedaan, zal deze actie moeten worden uitgevoerd door een andere partij dan de HvA, denk daarbij aan een buurtwerker, buurtbeheer, of politie. 9 b) Het is bij een hof zoals de Wibaut-hof niet aan te bevelen om door middel van een toegangscontrolesysteem met pasjes of sleutels toegang tot de hof te geven voor bijvoorbeeld buurtbewoners. Tevens zou door deze oplossing discriminatie ontstaan: wie krijgen in dat geval de sleutel en wie niet? Dat is een discussie die je het beste helemaal kunt voorkomen.		- Sleutelbeheer aanvankelijk niet aan de orde.	ten wordt overgegaan: advies aanhouden.
10) Regelmatige surveillance door portiers, stadswachten en/of politie. Onregelmatigheden melden op een centraal punt, bijvoorbeeld bij de portier van het betreffende gebouw. Regelmatig overleg tussen de portiers, hun management en eventuele andere toezichthoudende diensten.		- Toezicht nog niet bekend.	- Advies aanhouden
11) Portiers zicht geven op het binnenhof, door een directe zichtlijn of door het plaatsen van camera's die via een monitor uitleesbaar zijn bij de portier.		- Niet vanaf balies, maar wel vanuit Jaco, kantines e.d. is (informele) controle op het hof mogelijk.	- Gebruik camera's om het hof bij portiersloges zichtbaar te maken. - <u>Nieuw advies</u> : punt 11 in par. 3.2.
12) De veiligheids- en beheerssituatie nauwlettend volgen. In samenwerking met politie en vertegenwoordigers van de buurt een 'monitor' op zetten, en al naar gelang opgetreden incidenten en behoeften aan meer of andere veiligheidsmaatregelen hierover beslissingen nemen.		- Monitoring nog niet bekend.	- Advies aanhouden
13) Regelmatig schoonmaken en snel herstellen van schades.		- Schoonmaken en herstel nog niet geregeld.	- Advies aanhouden
14) Huisregels via borden bij de toegangen tot de hoven communiceren aan passanten. Duidelijk maken dat het privé ruimte is waarvan het gebruik door derden toegestaan is onder (nader te bepalen) voorwaarden.		- Huisregels ophangen nog niet bekend.	- Advies aanhouden - <u>Nieuw advies</u> : punt 14. in par. 3.2.
15) De Hogeschool is eigenaar van de openbare ruimte, maar kan in het beheer niet zonder gemeente en hulpdiensten. Het verdient aanbeveling om de beheer-inspanning van alle partijen vooraf nauwkeurig met elkaar af te spreken en te bekrachtigen in een door alle betrokken partijen te ondertekenen convenant.		- Afspraken over beheer nog niet bekend.	- Advies aanhouden
Aandachtspunten voor de openbare ruimte			
16) Voor het laden en lossen door		- Grote vrachtwagens laden en los-	- Advies aanhouden

vrachtwagens moeten handige oplossingen worden gevonden. Vrachtwagens mogen niet in de weg staan, bijvoorbeeld vlak voor de toegangen tot het binnenhof. De 'truck-docks' waar het laden en lossen plaatsvindt, mogen geen grote gapende zwarte gaten in de gevel worden.		sen in het Wibautgebouw. Hoe het vervoltransport plaatsvindt wordt nog bepaald.	
17) Onder de gebouwen zullen fietsenstallingen komen. Om te zorgen dat deze ook echt gebruikt worden en de gebruikers een veilig gevoel geven, moeten de inritten tot deze fietsenstallingen vlakbij de hoofdentree tot het gebouw worden gesitueerd. De helling moet heel flauw zijn, zodat deze geen drempel vormt voor het gebruik.		- Routing via fietsenstalling binnendoor naar Wibautgebouw en Boerhaavegebouw. - Helling akkoord.	
18) Parkeergarages moeten afsluitbaar zijn. Om te voorkomen dat het erg makkelijk is om mee te glippen met auto's die de garage inrijden, is het van belang om te kiezen voor harmonica-deuren (speedgates). Leg deze harmonica-deuren zo veel mogelijk in het vlak van de gevel.		- Speedgates liggen vlak in de gevel. - De parkeergarage krijgt speedgates en slagbomen. Daarmee bestaat risico dat speedgates alleen 's avonds gebruikt worden (insluipeers).	- Speedgates overdag ook gebruiken.
19) Voetgangers in- en uitgangen van parkeergarages die uitkomen in de openbare ruimte zijn kwetsbare plekken, vooral wanneer hier ook een lift uit komt. Leg de voetgangers in- en uitgangen zoveel mogelijk in de gebouwen zelf.		- Alle trappen en liften komen in gebouwen uit.	
20) Er is in het plan een belangrijke openbare speelplaats (aan de zuidkant van het oostelijke blok). Maak deze zo groot mogelijk en leg hem zo goed mogelijk in de zon, richt hem zo in dat hij qua gebruiksfunctie zo goed mogelijk aansluit op de behoeften van de buurtjeugd op dit moment.		- Bezonning is niet ideaal. - In de openbare ruimte is veel ruimte nodig voor snel en langzaam verkeer. Dit gaat ten koste van de speelplaats.	- Advies aanhouden
21) Plein voor Singelgrachtgebouw: maak hier een echt ontvangstplein van, met een hoofdstedelijke allure, maar toch sober ingericht. Het kan bijvoorbeeld een licht verhoogd plateau zijn met bomen, zodanig geplaatst dat de route naar de entrees van de aanliggende gebouwen benadrukt wordt.		- Inrichting plein nog niet bekend.	- Advies aanhouden.

3.2 Aanvullende aanbevelingen

Positieve punten

Voordat extra risico's en aanbevelingen worden gegeven, worden eerst enkele sterke punten vanuit de optiek van sociale veiligheid en beheerbaarheid benoemd. Die moeten bij verdere uitwerking geborgd worden.

- De sporthal van het Boerhaavegebouw begint in de kelder en is op de begane grond en de eerste verdieping 'ingepakt' met woningen.
- De entree van het Boerhaavegebouw, hoek Wibautstraat is mooi transparant en heeft zicht op de entree van de fietsenstalling in het Wibautgebouw (mede dankzij splitlevelsysteem in het atrium).
- In plaats van een winderige voorruimte komt er een rechte gevellijn aan de Wibautstraat, waardoor het straatkarakter versterkt wordt.

- Het toegankelijkheidsconcept voor de gebouwen is goed uitgedacht.

Openbare ruimte Wibauthof

Het hof wordt aanvankelijk niet afgesloten. Vanwege de aanwezige functies en mogelijke routes vanuit de buurt ondersteunen wij deze gedachte.

Aanbeveling: Indien afsluitbaarheid in tweede instantie gewenst is, moet deze eenvoudig aan te brengen zijn in de doorgangen van plein naar de aanpalende straten. Houd daar in het ontwerp al rekening mee. (punt 3)

In 2004 is geadviseerd prikstruiken te plaatsen langs de gevel. Dat advies houden we niet aan, gezien de aantrekkingskracht van zwerfvuil op doornstruiken als vuurdoorn (*Pyracanthus*) en de zuurdoorn (*Berberis*). (punt 7)

Ook past een defensieve beplanting niet bij de beoogde uitstraling.

Aanbeveling: maak een landschapsontwerp, waarin attractiviteit belangrijk is. Gebruik vandalismebestendige materialen, maar met een positieve uitstraling.

De omgeving van de HvA, inclusief binnenstedelijke pleinen wordt openbare ruimte.

Aanbeveling: zorg voor een goed beheerplan. Daarbij moet duidelijk zijn waar de gemeente beheerder is en waar de HvA verantwoordelijk is.

De ruimte tussen studentenwoningen en Boerhavegebouw en Wibautgebouw is smal en weinig aantrekkelijk. Door de slagschaduwen van de hoogbouw en de geringe afstand tot de studentenwoningen zal dit nooit een prettige verblijfsruimte worden.

Aanbeveling: maak een groter plein ten koste van de studentenwoningen. Richt het Wibautpad in als doorgangsruiimte en niet als verblijfsruimte.

Overige aanbevelingen:

- *We zijn er voorstander van op de hoven cameratoezicht toe te passen. Leg tijdens de bouw al loze leidingen hiervoor aan, zodat later relatief eenvoudig het camera-systeem aangelegd kan worden. (punt 11)*
- *Spreek met alle partijen af welke huisregels gaan gelden: HvA, Jaco, omwonenden, etc. (punt 14)*

Fietsenstalling

De routing door de fietsenstalling is lang en onoverzichtelijk (veel hoeken). Ook de route vanaf de toegang van de fietsenstalling naar het Boerhaavegebouw is beperkt overzichtelijk.

Aanbeveling: zorg voor een aantrekkelijke en zo overzichtelijk mogelijke inrichting van de fietsenstalling. Denk aan kleur op de wand/plafond, functionele maar ook attractieve verlichting en bolle spiegels in hoeken. Laat een toezichthouder in de stalling rondlopen of gebruik camera's om de toezichthouder vanuit de loge zicht op de fietsenstalling te geven.

4 Conclusie

Terugkijkend op het advies van 2004 blijkt, dat verreweg de meeste punten akkoord worden bevonden, zeker gezien het huidige planstadium. Daarvan wachten nog heel wat aanbevelingen om in een volgend planstadium opgepakt te worden. Dat zijn aandachtspunten voor de verdere uitwerking door met name landschapsontwerpers en beherende partijen. Vanwege nieuwe inzichten in het ontwerp zijn ook nieuwe adviezen gegeven, aanvullend op of afwijkend van het advies uit 2004.

Eén punt is met rood aangegeven, wat betekent dat er in het ontwerp een aspect negatief beoordeeld wordt. Het gaat om de afsluiting van de parkeergarage van het Wibautgebouw.

Aanvullend op de evaluatie van het advies uit 2004 zijn nieuwe adviezen gegeven. Van speciaal belang zijn de volgende aanbevelingen:

- de hoven attractief in te richten
- de entree aan de Swammerdamstraat naar het hof ruimer te maken en duidelijk te scheiden van de vluchtroute
- de fietsenstalling onder het Wibautgebouw en de ontsluiting overzichtelijker te maken
- het Wibautpad en het van Musschenbroekplein stedenbouwkundig te verbeteren